

**Міністерство охорони здоров'я України  
Полтавський державний медичний університет  
КП «Полтавський обласний центр екстреної медичної допомоги  
та медицини катастроф Полтавської обласної ради»  
Департамент охорони здоров'я Полтавської облдержадміністрації**

## **МАТЕРІАЛИ**

**IV Всеукраїнської науково-практичної  
конференції з міжнародною участю  
«Екстрена та невідкладна допомога  
в Україні: організаційні, правові,  
клінічні аспекти»  
23 лютого 2024 року**



**ПОЛТАВА  
2024**

**УДК 614.88+616-083.98+616-039.74+616-036.11./-036.882-08](063)**

**Редакційна колегія: Ждан В. М., Лисак В. П., Голованова І. А.,  
Ляхова Н.О., Краснова О. І., Лавренко Д. О.**

**«Екстрена та невідкладна допомога в Україні: організаційні, правові, клінічні аспекти»: Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю. (2024; Полтава).**

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екстрена та невідкладна допомога в Україні: організаційні, правові, клінічні аспекти», 23 лютого 2024 року. [Текст] / ПДМУ; [ред.кол.: В. М. Ждан, В. П., Лисак, І. А., Голованова та ін.]. – Полтава, 2024. – 180 с.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екстрена та невідкладна допомога в Україні: організаційні, правові, клінічні аспекти» містять в собі наукові праці з питань організаційних, правових, клінічних аспектів екстреної та невідкладної допомоги в Україні фахівців різних спеціальностей, питанням покращення організації галузі охорони здоров'я та оптимізації роботи лікувальних закладів у період реформування.

**УДК 614.88+616-083.98+616-039.74+616-036.11./-036.882-08](063)**

**©Полтавський державний медичний університет, 2024**

площа порушення тактильної чутливості була менша в 2,41 рази ( $p < 0,05$ ), температурної в 2,49 рази ( $p < 0,05$ ), больової в 2,62 рази ( $p < 0,05$ ).

**Висновок.** Використання препарату нуклеотидів значно прискорюється зменшення площі порушення тактильної, температурної, больової чутливості при переломах нижньої щелепи.

## **ОСОБЛИВОСТІ ГОСТРИХ РЕАКЦІЙ НА СТРЕС ЗА ДОСВІДОМ КУ «ПОЛТАВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ЕКСТРЕНОЇ ДОПОМОГИ ТА МЕДИЦИНИ КАТАСТРОФ»**

*Рак Т.І., Коршенко В.О., Матвієнко Т.М., Романюк М.В., Комишан І.В.,  
Приліпка К.О., Філатова В.Л.*

Полтавський державний медичний університет, Полтава, Україна

Стрес — це захисна реакція організму на будь-які зовнішні подразники, яка може проявлятися психічно, фізично, емоційно, та дає змогу адаптуватися до змін. Ця реакція може бути природною; якщо вона тимчасова, людина справляється з подразниками і продовжує спокійно жити. Але в умовах воєнного стану, воєнних дій виникає постійний вплив різноманітних факторів стресу на життя людей, що може призвести до виснаження психіки як наслідок постійного стресу. Досить часто виникають гострі реакції на стрес як окремі реакції, також вони можуть запускати механізми виникнення ряду хронічних захворювань.

Нашу увагу привернуло зростання звертань за медичною допомогою щодо гострих реакцій на стрес в Полтаві та прилеглому районі в останні роки. Так, бригади екстреної медичної допомоги КУ «Полтавський обласний центр екстреної допомоги та медицини катастроф» виїжджали на виклики щодо гострої реакції на стрес і в 2022 році загальна кількість викликів серед місцевих мешканців склала 1980 та 3560 випадків серед внутрішньо переміщених осіб (ВПО) відповідно, в 2023 році – 2080 серед місцевих мешканців та 3817 випадків серед ВПО відповідно.

Питома вага гострих реакцій на стрес серед населення Полтави і прилеглого району склала 3,1 і 3,45 для ВПО в 2022 р. та 3,3 серед полтавських мешканців і 3,6 для ВПО в 2023 р.

Привертає увагу значно вища частота надання медичної допомоги ВПО з зон бойових дій та постраждалим, які перемістилися в Полтаву та область, в порівнянні з місцевими мешканцями.

Слід врахувати, що як наслідки гострої реакції на стрес зростають загострення хронічних захворювань таких як ішемічна хвороба зі стенокардією, гострий коронарний синдром, гостра серцева недостатність, фібриляція або тріпотіння передсердь, пароксизмальна тахікардія, транзиторна ішемія головного мозку, гострий мозковий інсульт, гіпертонічний криз з ускладненнями і без і навіть летальні випадки.

Привертають увагу прояви окремих симптомів стресу (як і стресового розладу) у вигляді:

- фізичних реакцій: труднощі зі сном, напруга, втома, тахікардія, болі, розлади шлунково-кишкового тракту (ШКТ).
- емоційних реакцій: гнів, тривога, оніміння, сором, порожнеча, зниження здатності відчувати задоволення та ін.
- когнітивних реакцій: кошмари, погана концентрація уваги, нерішучість, занепокоєння.
- міжособистісних реакцій: недовіра, дратівливість, проблеми на роботі, у школі.

Для профілактики негативних наслідків гострих реакцій на стрес слід рекомендувати і використовувати науково обґрунтовані інструменти:

- усунення чинників стресу. Якщо це неможливо, переосмислення думки щодо нього;
- розвиток соціальної підтримки, підтримка друзів та рідних, взаємодопомога;
- збалансоване харчування;
- розслаблення м'язів;

- повноцінний сон;
- фізична активність. Під час фізичної активності знижується рівень гормону стресу кортизолу, виникає відчуття піднесеного стану;
- своєчасне звернення за допомогою до лікаря. Своєчасне медичне втручання допоможе подолати наслідки стресу, пропрацювати наслідки, визначити, як діяти наступного разу.

Таким чином, зростання звертань за медичною допомогою щодо гострих реакцій на стрес серед місцевих мешканців Полтави та прилеглого району та ВПО зокрема потребує подальшого спостереження та вивчення для розробки дієвих профілактичних заходів щодо їх попередження.

## **ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА ВАЗОМОТОРНИЙ РИНИТ В ПРАКТИЦІ ЛІКАРЯ**

*Самойлік Є.В.*

КНП «Великобагачанська ЦЛ»

Вазомоторний риніт – це хронічне запальне захворювання слизової оболонки носа, спричинене IgE опосередкованою ранньою і пізньою фазою алергічної відповіді, що характеризується наявністю щодня впродовж 1 години і більше хоча б двох з таких симптомів: закладеність носа, виділення з носа (ринорея), чихання, свербіж у носі. Усі інші форми риніту, де участь алергічних механізмів не доведено, запропоновано відносити до неалергічних ринітів.

Вазомоторний риніт не є серйозним захворюванням, але він може суттєво порушувати якість життя як дорослої людини, так і дитини, викликати дискомфорт, незручність у спілкуванні. Діти переносять його тяжче. Часто цей патологічний стан змушує хворого постійно використовувати судинозвужувальні краплі, що може згодом призвести до розвитку медикаментозного чи атрофічного риніту

Для не алергічного риніту характерним є відсутність такого типового для АР назального симптому, як свербіж у носі. При цьому симптоми не АР

<b>Калашніков В.Й., Стоянов О.М., Вастьянов Р.С., Калашнікова І.В., Бакуменко І.К.</b> Особливості артеріальної та венозної церебральної гемодинаміки у пацієнтів з транзиторними ішемічними атаками у вертебро-базиллярному басейні.....	114
<b>Кальна Я. М.</b> Поняття про парамедицину, перспективи її розвитку в Україні.....	116
<b>Коршенко А. В.</b> До економічних аспектів реалізації пілотного проекту реформи розвитку екстреної медичної допомоги в Україні.....	120
<b>Котельнікова А.С., Краснова О.І.</b> Перспективи використання телемедицини в умовах воєнного стану.....	124
<b>Кузь В.С., Тесленко О.І., Кузь Г.М., Баля Г.М., Шеметов О.В.</b> Сучасні термопластичні базисні пластмаси та їх використання в клініці ортопедичної стоматології.....	126
<b>Лунькова Ю.С., Ілляшенко Ю.І., Перепелова Т.В., Петренко Р.В., Коваль Ю.П., Павліш І.В.</b> Топографічні та структурні зміни елементів СНЩС у пацієнтів з одностороннім вивихом суглобового диска.....	129
<b>Люлька О.М., Кравців М.І., Кизименко О.О., Буря Л.В.</b> Особливості хірургічної тактики при гострому гнійному запаленні кістки куприка.....	131
<b>Охріменко І. М., Пронтенко К. В.</b> Професійна деформація науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання: погляд на проблему.....	134
<b>Перлова А.В., Мунтян О.В., Курдиш Л.Ф., Мунтян В. Л.</b> Проблема надання невідкладної допомоги в стоматологічній практиці: чинники і рішення.....	139
<b>Петренко Р.В., Шеметов О.С., Ілляшенко Ю.І., Коваль Ю.П., Павліш І.В., Лунькова Ю.С.</b> Математичне обґрунтування застосування безпосереднього протеза при протезуванні включених дефектів зубних рядів.....	142
<b>Плужнікова Т.В., Дубінін С.І., Харченко Н.В.</b> Тенденції сучасної парамедицини в Україні... ..	144
<b>Повшенюк А. В., Шінкарук-Диковицька М. М., Пилипюк О. Ю., Капиця Д. В., Повшенюк А. Я.</b> Психотерапевтичні методи усунення тривожності на стоматологічному прийомі.....	147
<b>Поліщук С. С., Барило О. С., Фурман Р. Л., Свистунов Д. М., Поліщук В.С., Кузько О. В.</b> Аналіз клінічного застосування препарату нуклеотидів при переломах нижньої щелепи.....	149
<b>Рак Т.І., Коршенко В.О., Матвієнко Т.М., Романюк М.В., Комишан І.В., Приліпка К.О., Філатова В.Л.</b> Особливості гострих реакцій на стрес за досвідом КУ «Полтавський обласний центр екстреної допомоги та медицини катастроф».....	151
<b>Самойлік Є.В.</b> Лікування хворих на вазомоторний риніт в практиці лікаря.....	153
<b>Терзі О.О., Шпак І.В.</b> Аналіз законодавства України у сфері медичної діяльності в умовах воєнного стану.....	155
<b>Федик Т.В., Гаджула Н.Г., Федик А.В.</b> Гіпохлоритна аварія: алгоритм невідкладної допомоги (клінічний випадок).....	157
<b>Фурман Р. Л., Барило О. С., Поліщук С. С., Свистунов Д. М., Поліщук В. С., Кузько О. В.</b> Магнітолазерна терапія в комплексі лікування переломів нижньої щелепи.....	161
<b>Хайлов А. В., Коршенко В. О.</b> Парамедик в Україні: хто це?.....	163
<b>Хатту В.В., Буханченко О.П., Бойко І.В.</b> Порівняльна характеристика змін клінічних показників після проведення цистектомії на нижній щелепі.....	168
<b>Шеметов О.В., Кузь В.С., Коваль Ю.П., Петренко Р.В., Мартиненко І.М.</b> Оцінка ступеня функціональної патології у пацієнтів з повною відсутністю зубів.....	170
<b>Павліш І.В., Коваль Ю.П., Перепелова Т.В., Ілляшенко Ю.І., Петренко Р.В., Лунькова Ю.С., Шеметов О.В.</b> Особливості міоректорної адаптації до різних видів протезування за умови патологічного стирання твердих тканин зубів.....	174
<b>Ілляшенко Ю.І., Коваль Ю.П., Перепелова Т.В., Петренко Р.В., Лунькова Ю.С., Павліш І.В.</b> Доцільність проведення та стандартизації електроміографічного дослідження власне жувальних м'язів під час ортопедичного стоматологічного прийому.....	178
<b>Коваль Ю.П., Ілляшенко Ю.І., Перепелова Т.В., Петренко Р.В., Лунькова Ю.С., Павліш І.В.</b> Обґрунтування біомеханічних основ розвитку патологічного стирання твердих тканин зубів шляхом математичного розрахунку.....	181
<b>Зміст</b> .....	185